

CREDINȚA CARE MÂNTUIEȘTE

† Cuvânt la Duminica a patra, Vindecarea slugii sutașului

Credința care mântuiește este o virtute, una dintre cele mai mari, o sinteză a virtuților. Credința care mântuiește nu este un obiect pe care să-l ai o dată pentru totdeauna și să-l porți cu tine în buzunar, fără să-ți mai faci probleme. Credința care mântuiește este o nevoită, este o lucrare lăuntrică de toată vremea, ce poate să crească în noi, să fie împuținată sau chiar să moară, în funcție de cum trăim. Credința fără fapte este moartă. Faptele înseși pot să fie moarte, dacă sunt formale, dacă sunt legaliste, dacă sunt izvorâte din prisos de mândrie, dacă sunt mincinoase sau interesate, dacă sunt în alt duh decât în Duhul Adevărului. Credința care mântuiește înseamnă dreapta și via închinare sau dreapta și via relație cu Făcătorul și Mântuitorul nostru. Credința care mântuiește este sinceritatea deplină a sufletului cu Dumnezeu și cu sine însuși, este viața trăită în Duh și în Adevăr. Sinceritatea în fața conștiinței noastre este pasul cel mai greu și cel mai important

către smerenie, fără de care nu există credință adevărată. Astăzi, cu greu mai știm ce este credința, deoarece cu greu mai știm ce este

smerenia autentică și rostirea sinceră a cuvintelor de umilință, de prihănire a noastră înșine. Ne-am obișnuit cu „manierisme”, ne-am învățat să ne smerim „automat” din cuvinte sau gesturi „standard”, să ne ghemuim imaginar în ipostazele unei „smerenii” emoționale, în care ne centrăm tot pe starea noastră de bine sau pe imaginea de sine. Nu mai avem criterii să deosebim adevărul de fals, sarea cea curată de surogatele „identice naturale”. Dacă am avea sinceritate, am avea și criterii. Dar trebuie să ne rugăm pentru ca fiecare să deosebească singur binele de rău și minciuna de adevăr. Să ne silim cu toții să reparăm greșelile noastre, să avem o credință vie în Dumnezeu cerului și al pământului, că sfânt este Domnul Dumnezeu nostru și sfinți trebuie să fim și noi. Sfinți trebuie să ne facem, dacă vrem să locuim și noi cu sfinții. Să trăim în sfințenie și în viață curată. Să ne lepădăm de toate păcatele care ne întunecă sufletul și trupul. Orice rugăciune făcută pentru cineva întărește legătura dintre noi și persoana respectivă. Aceasta este misiunea pe care o putem îndeplini atunci când nu putem ajunge la persoanele bolnave pentru a le vizita și a discuta cu ele: rugăciunea stăruitoare. Prin cuvântul rugăciunii noastre putem depăși granițele spațiului și timpului și putem îmbrățișa suferinții care au nevoie de ajutorul nostru. Amin.

REȚETA MÂNTUIRII

Multă lume se întreabă ce trebuie să facă pentru a se mântui. Mai ales în timpul postului, când atenția este direcționată mai insistent către cele duhovnicești, problema mântuirii se pune cu mai multă ardoare. Care este secretul obținerii mântuirii, care este calea prin putem să-L înduplecăm pe Dumnezeu să ne rănduiască și nouă un colțor de rai? Cei care cercetează cu atenție Scripturile observă însă că există un răspuns dumnezeiesc la aceste frământări: „Dacă veți ierta oamenilor greșelile lor, ierta-va și vouă Tatăl vostru Cel ceresc”. Nici că se poate un răspuns mai simplu și mai accesibil tuturor. Așadar nu trebuie să împlinim, de-a lungul vieții noastre, porunci care să ne depășească puterile, nu trebuie să ne supunem trupul unei asceze îndelungate, ci trebuie doar să iertăm totdeauna celor care ne greșesc, celor care ne fac rău. Patericul ne istorisește cazul unui călugăr pe care cei din jur îl considerau cam leneș în îndeplinirea obligațiilor sale și care, deși era pe patul de moarte, era vesel și cu inima ușoară. Întrebat de cei din jur dacă nu este îngrijorat de cele ce vor urma să se întâmple cu sufletul său, având în vedere viața pe care a dus-o, el le răspunde senin că, din toate, o poruncă nu a călcat-o niciodată: aceea de a nu judeca pe aproapele. Din acest motiv, el era încrezător în promisiunea pe care Mântuitorul ne-a făcut-o tuturor: „Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și veți fi iertați”. Cât de ușor, în aparență, și-a câștigat mântuirea acel călugăr! Este însă atât de ușor să nu judeci și să ierți? Vedem în jurul nostru că mai simplu este a ține un post alimentar, chiar și unul mai aspru, dar că acest post, al minții, al cuvântului se ține foarte rar și cu multă strădanie. Unii se amăgesc că respectă această poruncă spunând semenului său: „Te iert, dar nu uit ce mi-ai făcut”. Această așa-zisă iertare nu are însă nici o valoare. Căci ce înseamnă a ierta pe cineva? Înseamnă doar a face, în mod văzut și formal, gestul iertării? Sau înseamnă de fapt a șterge cu totul din inima și din mintea ta fapta sau cuvântul care te-au mâhnit? Nu poți ierta cu adevărat pe cineva dacă nu poți uita răul pe care ți l-a făcut. Uitarea însă trebuie înțeleasă în primul rând în sensul că trebuie să te comporți cu cel care ți-a greșit ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca și cum nici nu ți-ar fi greșit vreodată. În felul acesta răul dispare cu totul, se risipește ca un abur fără consistență. Așadar Dumnezeu ne face pe noi proprii judecători. Sfântul Ioan Gură de Aur spune că noi suntem stăpânii judecății noastre. Dumnezeu te face pe tine stăpân, pe tine răspunzător al sentinței de la Judecata de Apoi și îți spune: „După cum ai judecat, așa te judec și Eu! Dacă ierți pe aproapele tău, te iert și Eu!”. Și când cineva ne cere iertare noi trebuie să răspundem: „Dumnezeu să te ierte”. Nu în sensul că am pasa responsabilitatea iertării lui Dumnezeu, ci aceasta este prescurtarea formulei: „Eu te-am iertat, de acum și Dumnezeu să te ierte!”. Cât de mare este milostivirea lui Dumnezeu încât până și judecata care este în mâinile Lui ne-o încredințează tot nouă. Pentru că Dumnezeu nu vrea să ne judece, El vrea să ne ierte, de aceea așteaptă ca noi să ne pocăim și să ne cerem iertare. Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

ÎNTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI DESPRE CREDINȚA ORTODOXĂ

Întrebare: Care este datoria creștinului față de legi?

Răspuns: Creștinul, ca făptură a lui Dumnezeu, trebuie să asculte de voia Acestuia, rostită prin legile date, căci numai așa își poate întocmi o viață cinstită și-și poate dobândi mântuirea sufletului. Legea, prin însăși ființa ei, cere doar ascultare și nu stă în bunul plac al cuiva să i se supună sau nu. Este drept că uneori se întâmplă ca legea să fie călcată. Dar creștinul nu trebuie să facă aceasta în chip premeditat; el rămâne supus legii chiar și atunci când o calcă. Porunca lăuntrică prin care legea morală cere creștinului să facă sau să nu facă ceva se numește datorie morală. Aceasta nu este altceva decât trebuința pe care o simte credinciosul înăuntrul său de a împlini voia lui Dumnezeu și a ocoli cele potrivnice ei, fără ca libertatea voii să-i fie îngrădită cu ceva. Cum poate însă împlini legile și evita călcarea lor, aceasta i-o spune fiecăruia cugetul sau conștiința sa morală.

Întrebare: Ce este conștiința morală?

Răspuns: Conștiința morală este glasul lui Dumnezeu în sufletul credinciosului, care-l îndeamnă la împlinirea legii morale. Glasul acesta îl poate cunoaște fiecare, căci după credința noastră conștiința s-a născut odată cu omul. Ea este de obârșie dumnezeiască. Sf. Ioan Gură de Aur spune: „Când Dumnezeu l-a făcut pe om, a sădit în fiecare judecata nemincinoasă a binelui și a răului, regula conștiinței”.

Întrebare: Dispare vreodată conștiința din sufletul omului?

Răspuns: Niciodată. Ea poate să fie adormită prin nepăsarea omului față de datoriile sale, poate să fie întunecată printr-o viață de păcat, dar nu poate să fie nimicită niciodată, fiindcă ea este de la Dumnezeu. Nici cei mai mari făcători de rele nu pot înăbuși în ei, cu totul, glasul conștiinței. Ea îi urmărește mereu cu muștrările ei, încât mulți ajung la deznădăjduire și-și curm singuri firul vieții, ca Iuda.

Întrebare: Ce datorie avem față de conștiința noastră?

Răspuns: Avem datoria de a o păstra totdeauna curată și de a o ține în stare trează prin rugăciune, post, împărtășirea cu Sfintele Taine și prin cunoașterea tot mai temeinică a învățaturii creștine. Conștiința morală ne îndeamnă la făptuirea binelui, dreptății și dragostei creștine, adică la împlinirea legii.

Întrebare: La ce-i slujește omului conștiința?

Răspuns: Conștiința slujește drept călăuză la împlinirea legii. Ea este judecătorul neadormit și aspru, care nu se poate cumpăra cu nimic și care se pronunță asupra fiecărei fapte, arătând dacă aceasta este bună sau rea și dacă trebuie săvârșită sau nu. Ea își ridică glasul atât înainte de săvârșirea unei fapte, cât și după săvârșirea ei. Înainte de săvârșirea unei fapte, conștiința spune dacă fapta este bună sau rea și ne sfătuiește să o împlinim sau nu. După săvârșirea faptei, tot ea ne judecă. Dacă am ascultat de glasul ei, dacă ne-am împlinit datoria și ne-am ferit de fapte rele, atunci conștiința ne răsplătește cu bucurie, mulțumire și liniște sufletească. Iar dacă n-am ascultat de glasul conștiinței și am săvârșit fapte rele, atunci ea ne pedepsește cu aspre muștrări; simți, adică, neliniște și apăsare în suflet. De aceea, creștinul trebuie să asculte totdeauna de glasul conștiinței sale. Orice lucrare potrivnică conștiinței este rea și aduce pedeapsă. (va urma)

PROGRAM LITURGIC

ZIUA

ORA

SLUJBE / ACTIVITAȚI

Vineri
15 iunie

17:00

Cerc misionar pastoral

Tema: Frica și întristarea în viața duhovnicească

Sf. Maslu cu 9 preoți

Sâmbătă
16 iulie

07:00

Sf. Liturghie, pomenirea morților

Duminică
17 iulie

07:00

Utrenia și Sfânta Liturghie

10:30

Program de bibliotecă

Hainele murdare

Într-o biserică venea cu regularitate un bătrânel în haine ponosite. Lumea, evident, se îmbrăca frumos la biserică, își lua - vorba ceea - hainele de duminică. Bătrânelului în schimb, nu-i păsa. Haina era murdară, prăfuită, pantaloni pătați... Așa că oamenii au început să fie deranjați de acest aspect și i-au spus preotului. Preotul l-a luat pe bătrânel deoparte și i-a zis: „Dumneata știi cum ar trebui să vină îmbrăcați oamenii la noi la biserică?”. „Nu știu părinte”. „Păi uite, deseară, când îți faci rugăciunea, întrebă-l pe Dumnezeu cum ar trebui să fie îmbrăcați oamenii care intră în biserică asta”. „Bine părinte”. A doua zi, bătrânelul apare la biserică în aceleași haine. Preotul i-a zis: „L-ai întrebat pe Dumnezeu cum să te îmbraci?”. „L-am întrebat, părinte”. „Și ce-a zis Dumnezeu?”. „A zis că hehar n-are. El n-a fost niciodată în biserică asta”.

Datoria față de părinți

Un tânăr hotărât să se căsătorească. El promise viitoarei soții, după dorința ei, să alunge din casă pe bătrânul lui tată. Conduse deci într-o zi pe bătrân afară din sat, spunându-i să se ducă unde va voi, căci la el nu mai are ce căuta. În casa lui nu mai era loc și pentru el. Ochii bătrânului se umplură de lacrimi și zise fiului său: „Vezi acolo sus pe deal piatra aceea mare? Până acolo l-am condus și eu pe tatăl meu, lăsându-l apoi în voia soției. Condu-mă deci și tu până acolo”. „Dumnezeule, ce aud?”, strigă fiul, cutremurat. „Dumneata ai făcut părinților tăi aceeași nedreptate pe care voiam să ți-o fac și eu acum? Oare și copiii mei vor face cu mine astfel? Vino înapoi cu mine și de acum înainte voi avea grijă în fiecare zi și te voi apăra de toate nevoile și bolile până când vei închide ochii”. ÎN LOC DE MORALA: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, ca să-ți fie bine și să trăiești ani mulți pe pământ”.

Cât trăim cu adevărat

Un călător se plimba într-o zi printr-un cimitir, privind mormintele și gândind la scurtimea vieții omenești. La un moment dat, văzu pe o cruce sub numele mortului scrise aceste cuvinte: „Am murit în vârstă de 70 de ani, dar n-am trăit decât 3 ani. Să nu faceți ca mine!”. Neputând înțelege, s-a dus la preot, iar acesta i-a zis: „Mortul a fost un mare necredincios până la 67 de ani, cu trei ani înainte de moarte și numai atunci și-a dat seama cât valorează credința în Dumnezeu. Și atât de rău i-a părut de cei 67 de ani petrecuți departe de Dumnezeu, încât i-a socotit morți, și numai pe cei trei de la sfârșit i-a considerat drept vii, căci în acești trei ani a avut o viață cu adevărat, răspândind în jurul său pace, bucurie, înțelegere, credință și dragoste creștină”. Călătorul plecă lămurit, mulțumind și slăvind pe Dumnezeu în gândul său, pentru o învățătură atât de prețioasă și pentru viața lui.